

Visszatértek a Gólyák

Mese, Vers

Aranyosi Ervin: Visszatértek a barátok...

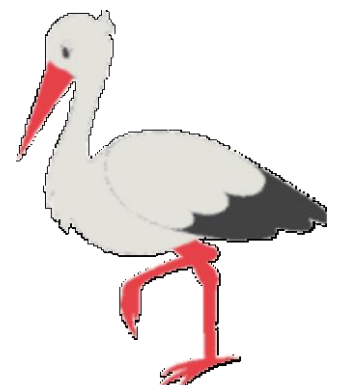
Ereszünknek, kéményünknek újra van lakója.
Megérkezett a fecske, és hazatért a gólya!
Mind a kettő máshol telet és világot látott,
mi meg reménykedve vártuk vissza a barátot.
Messze szálltak ősszel, s velük messze szállt az élet.

Visszavártunk vándormadár, mondd el a mesédet!
Merre jártál, merre szálltál, jól bántak-e veled,
a világnak más tájain, mondd milyen az élet?
S lám a fecske, eresz alatt, csivitelve szálldos,
szalmaszálat és töreket kever most a sárhoz,
ebből készíti a fészket, s tapasztja a falra,
a mesére nincs ideje, inkább fakad dalra.
– Hát akkor te gólyamadár, mesélj te az útról!
Ám a gólya csak kelepel a tengeren túlról.
Nem értem a szavait, de lám a párja érti,
azt mondja, a kíváncsiság a titkait sérti.
Jó, ha titok, nem faggatlak, örülök, hogy jöttél,
háztetőnkön, régi fészken, újra kikötöttél.
Tedd rendbe a házad táját, javítsd ki a fészket,
maradjon a szomszédokról sok kedves emléked!

Zelk Zoltán : Gólyamadár, gólyahír

Tudjátok-e, mi a hír?
Kinyílott a gólyahír!
Gólyahír virít a réten,
gólya repül fenn, a légben.
Most jött a tengeren túlról,
Afrikából, messzi útról,
nincs a vállán tarisznyája,
ezért nincs is vacsorája.
No de azért majd csak akad,
hogyha talál egy mocsarat,
szegény békák bánatára
lesz bőséges vacsorája.
Tudjátok-e, mi a hír?
Kinyílott a gólyahír!
A rét mellett, egy kis tóba'
békacombot tart a gólya.

Mese: Gárdonyi Géza: A mi gólyánk

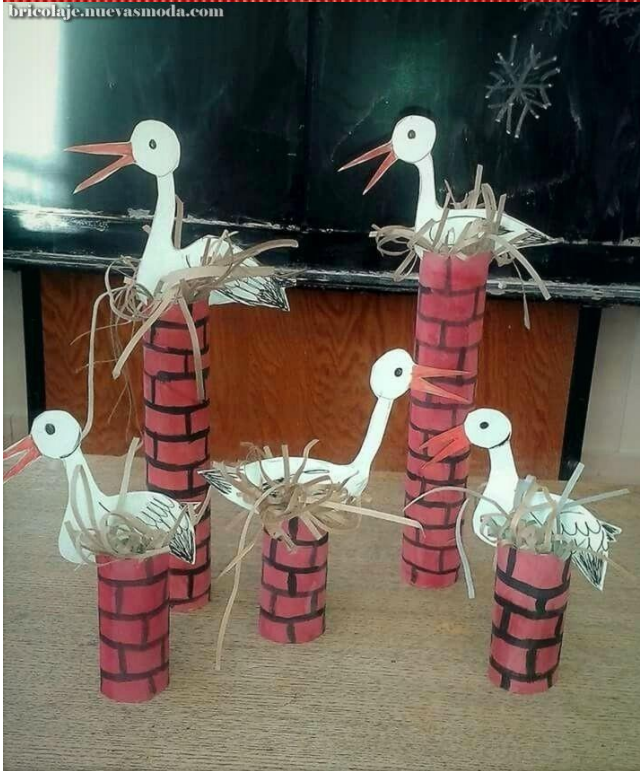
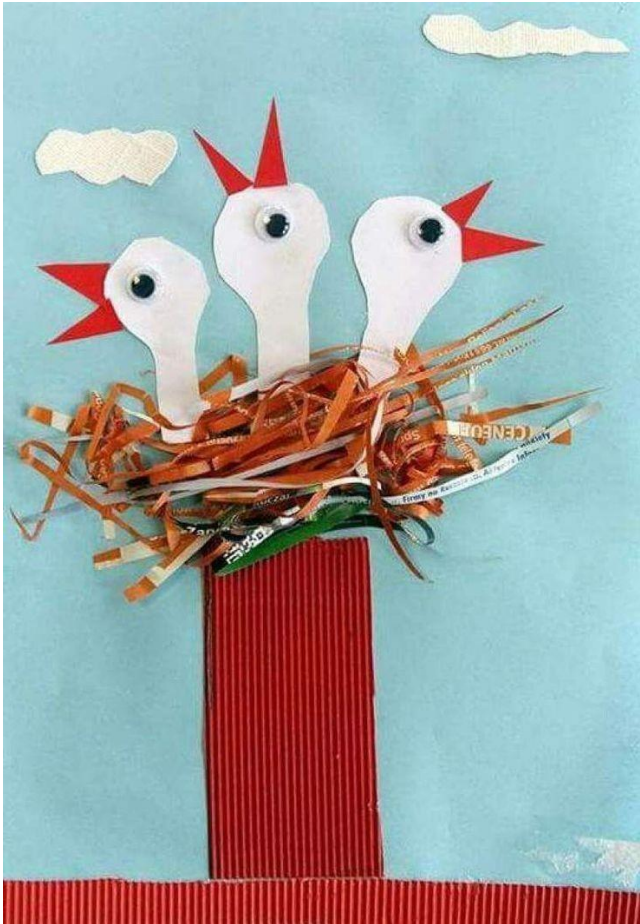
<http://jazsoli.blogspot.com/2014/06/gardonyi-geza-mi-golyank.html>

Vizuális tevékenység (Barkácsolás)

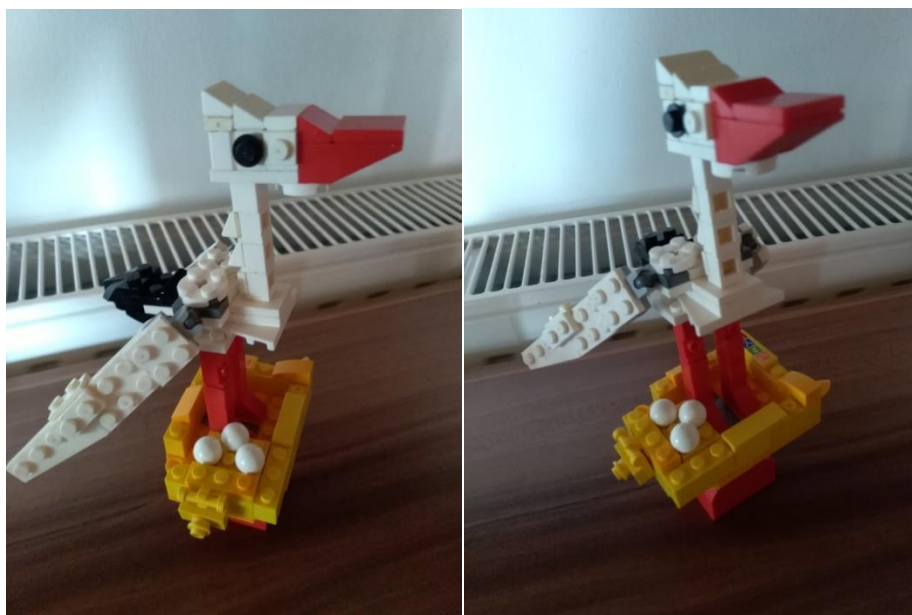
Színezők: <http://www.supercoloring.com/hu/kifestok/madarak/golyak>

Egy kis játék: <https://bolt.anyameselj.hu/jatek-golyaval-ami-fejleszti-a-finommotorikat>

Mivel a gyerekek többsége nagyon szívesen LEGO-zik, íme egy „Lego gólya”

Ének ,zene, énekes játék, gyermek tánc

Játék:

Gólya kelepelésének meghallgatása: <https://www.youtube.com/watch?v=y-5xhzs77eY>

Mivel tudnánk utánozni ezt a hangot? (a gyerek próbálja meg kitalálni, pl. fakockák összeütögetése stb.)

Dalok:

- **Gólya, gólya gilice...**(Forrai Katalin: Ének az óvodában gólyahívogató, tavasszal éneklük)
- **Gólya bácsi gólya...**(Forrai Katalin: Ének az óvodában)

A körbe sétáló gyerekek a békák. A körön belül járkál egy gólya, aki „a tengeri tóba” motívumot egyedül éneklí. A végén a gyermek másik gólyát választ. Lehet gólyalábbal játszani, akinek átadja, azaz új gólya.

- **Boglya tetején áll egy gólya** <https://www.youtube.com/watch?v=1Ff-n62IY8k>

0.55-nél kezdődik a dal a videón, a szöveg a 3-4.sornál eltérő a kottában leírtaktól (bármelyik verzió jó).

Játék (videóban látszik): egy lábon állva egyensúlyozás, karok oldalsó középtartásban. Utolsó sornál a gólya választ magának egy párt, aki szintén gólya lesz, így a dal szövege is változik („áll két/négy/stb. gólya).

Bog - nya te - te - jén áll egy gó - nya,
Ko - rom fe - ke - te szár - nya, tol - la.
Hosz - szú a lá - ba, hosz - szú a sá - sa,
Kis ka - csa fű - dik fe - ke - te tó - ban.

- Hosszú lábú gólya bácsi

Hosszú lábú gólya bácsi

magyar gyd.

Hosz - szú lá - bú gó - nya bá - csi, mit a - kar kend va - cso - rál - ni?
 5 Bé - ka húst, bre - ke - ke, ej - nye bi - zony jól - es - ne,
 9 Tes - sék hát be - lő - le, mind el - ug - rik e - lő - le.

Mondóka:

Gólya viszi a fiát, hol felveszi, hol le teszi
 Viszi, viszi, itt leteszi, hopp
 Egyenletes lüktetés érzékeltetése mondókán keresztül
 -Sarok koppintással
 -Sarok emeléssel
 -Térd ringatózással

Képességfejlesztés:

Hangszínérzék fejlesztése

Keresd a párját! Biztosan kaptatok Kinder tojást a nyuszitól. A műanyag Kinder tojás belsejét töltsük meg különböző termékekkel párosával.
 Lehet beletenni például lencsét, rizst, szárzészét, kavicsot stb. Az utolsó párt lehet üresen hagyni.
 Hang alapján kell megkeresni a párokat.

Zenehallgatás:

Gryllus Vilmos: Gólya (dal koncert youtube-n részlet)

Anyanyelvi fejlesztés

Szógyűjtés:

keressünk olyan szavakat, amelyek úgy kezdődnek, hogy: **ba**→bab,baba, babérlevél, babaház,babakocsi, balett stb.

keressünk olyan szavakat, amelyek magánhangzókkal kezdődnek: **á, o, ó, e, é, i, í**, stb. (rövid-hosszú magánhangzókat megkülönböztetjük, csak akkor jó a válasz, ha azt mondja, amit kérünk.)

keressünk olyan szavakat, amelyek úgy kezdődnek, hogy: **b**→bíró, bot, béka, bodobács(6-7 évesek)

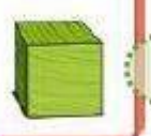

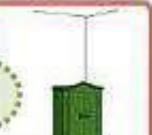

Hallod?

A kígyó sziszegő hangot ad. Azt mondja:szszszs. Mondd te is! Figyelj: hallod a kígyó hangot ,ha azt mondom baba? És abban, hogy messze? Most ilyen fülelőst játszunk. Hallgasd a kígyó hangját: gólya, lasszó, kapu, tök, passzol, hosszú, kép, bosszú.

béka, eszik, pohár, mászik, fészek, telefon, vonat, szikra, zép.

Mondd az ellentétét:

öreg-fiatal, szép-csúnya, hosszú-rövid,puha-kemény,jó-rossz

					
leer	voll	angezogen	nackt	eckig	rund
					
müde	munter	sauber	schmutzig	heil	kaputt
					
dunkel	hell	geschlossen	offen	nass	trocken
					
kurz	lang	heiß	kalt	groß	klein
					
alt	neu	laut	leise	schwarz	weiß

<https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.pinterest.com%2Fpin%2F299700550179024427%2F&psig=AOvVaw1KUAiZWK1mhVwVgDBMvGmv&ust=1586938871678000&source=images&cd=vfe&ved=0CAIQjRxqFwoTCLCFnZ6-5-gCFQAAAAAdAAAAABAR>

Bár a kép feliratozása német, de ha a gyerektől megkérdezzük, mi a különbség a két kép között, meg fogja nevezni az ellentéteket.

Külső világ tevékeny megismerése (közvetlen környezetünk megismertetése)

A heti témánk a gólya.

Én vagyok a Kelep Elek, kéményeken kelepelek.
Esik eső, akkor ázom,
békát, szöcskét vacsorázom.
(Udud István: A gólya)

Településünk a Fertő Hanság Nemzeti Park területén helyezkedik el, így kiemelten foglalkozunk az itt élő és vándorló madarainkkal. Erre nagy lehetőség minden évben a Csapody István Természet Iskola és Látogató Központban eltöltött két napos erdei óvodánk. Ezalatt a természetben számtalan ismeretet szerezhetnek a gyerekek.

A fertőparti településeken mindenhol fellelhetők a gólyafészkek. A fertőhomoki tagóvodánk udvarán található fészkekben már több éve webkamerán lehet nyomon követni, napi szinten a madarak életét. A helyi adottságaink felfedezése, védelme erősíti a gyermekekben a környezetünkhöz való kötődést. A településünk értékeinek megbecsülésével és védelmével a hazaszeretetüket is megalapozhatjuk.

Lehetőség szerint közösen nézegessetek madaras könyveket, képeket. Nézzétek meg webkamerán a fertőhomoki gólyafészket. Pár hasznos videót mellékelnék nektek :

- Fehér gólya (2 perces ismeretterjesztő film):
<https://www.youtube.com/watch?v=zco9X-cf-gI>
- Fehér gólyafióka kikelése a tojásból keltetőgépben:
<https://www.youtube.com/watch?v=GboTFxLY74A>
- Fehér gólyafióka kikelése a tojásból fészkekben:
<https://www.youtube.com/watch?v=qgsCzSrrIFc>

A gyerekek korának megfelelően tegyétek fel az alábbi találós kérdések valamelyikét, akár többet is:

Tavasszal, ha meg jó, felismeri helyét, gallyakból rakja nagy fészket?

Fekete, fehér a ruhája, hosszú, piros a csizmája – Mi az?

Tó vizében lépeget, békák veszedelme, békát fog és messze néz, fél lábon merengve?

Beszélgessetek a gólyák hazatéréséről! Először a gólya papa tér haza, aki elkészíti vagy csak kijavítja a télre itt hagyott fészket. Ezután érkezik a gólya mama, aki tojásokat rak, tojik. Majd elkezd melengetni, a gólya papával közösen ülnek a tojásokon, hogy kikelhessenek a kis gólyák. Miből készül a gólyafészkek? – Gallyakból, ágakból. Készíthettek közösen a lehulló gallyakból az udvaron gólyafészket.

A webkamerán megfigyelhetitek a gólyák viselkedését. Mondja el a gyermek, hogy mi fedi a testét, milyen a testfelépítése (hosszú láb, hosszú csőr) Ezen tulajdonságok segítségével tudnak könnyen táplálékhoz jutni.

Táplálkozásukat a képpel illusztráltam :

Matematikai tartalmat a könyvekben vagy az interneten talált képeken való számlálással, összehasonlítással fejleszthetünk.

Esetlegesen keressetek, olyan képeket, ahol: Meg tudjuk számolni, hogy hány gólya látható a képen, mennyi tojás van a fészekben. Kérdezzétek meg a gyerekektől hány lábuk van, milyen színek találhatók a testén (csőr,tollazat.láb) Hasonlítsatok össze többféle madarat a gólyával – méretük, színük, tojás nagyságuk alapján.

Mozgás

Karon fogó

Két nagyobb gyerek vagy a szülők karon fogják a kisgyereket, s úgy szaladnak vele, miközben mondogatják:

Gólya viszi a fiát,
hol felveszi, hol leteszi,
viszi, viszi, itt leteszi, hopp!

vagy:

Gólya viszi a fiát,
mi meg a kis ..... -t (itt a kicsi nevét mondják)

Jön a gólya!

A gyerekek a békák. Hason fekszenek a szőnyegen, a fejüket a karjukra fektetik, és nem mozdulnak. Kiválasztunk egy gyereket, ő lesz a gólya, aki magasra felhúzott lábakkal lépdeli át a békákat. Aki megmozdul, azt a gólya elkapja és megcsiklandozza. Mielőtt elindul a gólya, hogy ennivalót keressen, a következő versikét mondogatjuk:

**Bújj be béka a bokorba,
erre lépdel most a gólya,
ha rád talál hosszú csőre,
nem mégy többet esküvőre.**

Menekülj a gólya elől!

A gyerekek a körben állnak. Ők a békák. Kiválasztunk egy gyereket, ő lesz a gólya, aki fél lábon áll a kör közepén. A következő kis versikét mondják:

**Hosszú lábú gólya bácsi,
mit akar kend vacsorázni?
Békahúst, brekeke,
ugye bizony jó lenne.**

A versike végén a békák ugrálva menekülnek a gólya elől.

Békák a tóban (nagyobbaknak is)

Nagyon jó szabadtéri játék gyerekeknek.

Egy nagy kötélből "tavat" alakítunk ki. A gyerekek lesznek a békák, akik a körön kívül szaladgálnak. Ha a játékvezető elkiáltja magát, hogy "jön a gólya!", akkor a gyerekeknek gyorsan be kell futniuk a körbe, vagyis a tóba. A következő jelre indulhat a futkározás tovább.

Békás tó

Hasonló a fenti játékhoz, jól megmozgatja a gyerekeket.

A kertben vagy a szabadban egy nagyobb területet jelölünk ki, ez lesz a békás, amiben a gólya sétálgathat majd. A többi gyerek béka lesz, akik a tavon kívül állnak, és kukucskálva ezt mondják:

"Gólya, gólya, berekeke,
kell-e békapecsenye?"
Belépnek a tóba, és ott folytatják:
"Itt van már, tessék hát,
fogj magadnak egy békát!"

Ekkor a gólyának nagyon gyorsan el kell kapnia egy békát, de mindig csak a kijelölt tóban kaphat el valakit. Akit elkaptak, az lesz a gólya.

Békakergető

A gyerekek egy nagy kört alkotnak, és mondókéval kiszámolják a gólyát:

**Hosszú lábú gólya,
hol jártál azóta,
a tengeri tóba.
Huss!**

A gólya megáll fél lábon a kör közepén, a békák pedig ugrándoznak körülötte.

**Béka, béka, berekeke,
megfognál, ha lehetne.**

Ekkor a gólya gyorsan megmozdul, és gyorsan utánanyúl valakinek. Aztán helyet is lehet cserélni. Ha a gyerekek elfáradtak a sok szaladgálásban, lerajzolhatják a gólyát:

Mutogatós:

Hosszú lábú gólya bácsi, (helybenjárás, magas térdemeléssel)
mit akar ma vacsorázni? (karok széttárása)
Békacomb brekeke,
ugye bizony jól esne? (a karok előrenyújtása)

Mocsárjárás (nagyobbaknak)

Szükséges eszközök:

-annyiszor 2db papírkorong, vagy farostlemez korong, amire a játékosok lába ráfér, ahány játékos játszik
-papírból virágok

Játék: A játékosok a békák, és a békalakodalomhoz gyűjtenek virágokat. Kijelölünk akkora területet mocsárnak, hogy a partjától a másik partig minden játékosnak legyen helye átjutni. A mocsár túl oldalára tesszük az előre elkészített virágokat. Egyszerre indulva kell ezeket leszedni, és egy-egy kosárba gyűjteni. Csak a korongot letéve, ráállva lehet haladni, aki beel lép a mocsárba, az abban a körben nem vihet virágot. Aki a legtöbb virágot gyűjti, az győz. Választhatunk egy gólyát is, aki a mocsár körül lépdel. Ha kitarja a szárnyát, akkor a békáknak le kell guggolni, hogy ne vegye őket észre a gólya.

Bodnár János: Játszunk együtt könyve alapján

Találós kérdés:

Háló nélkül halászik,
kéményeken tanyázik,
elköltözik, ha fázik.

Hosszú csőrű fehér madár
kéményeden kelepel,
néha meg a tóban lesi,
jön-e már az eledel.

Sokat beszélgessenek a gyermekkel, minden este meséljenek élő szóval. Kerüljék a szinkronizált mesefilmeket, amíg a gyermek nem beszél tisztán! (Másképp tátog a mesehős, mint amit a gyermek hall, nehezíti a helyes artikuláció elsajátítását.)

Találós kérdések:

Tó vizében lépeget békák
veszedelme,
békát fog és messze
néz fél lábon merengve.
(gólya)

.....
Tavasszal ha meg jó, felismeri helyét,
gallyakból rakja nagy fészket.
(gólya)

.....
Fekete - fehér a ruhája,
hosszú, piros a csizmája.
(gólya)

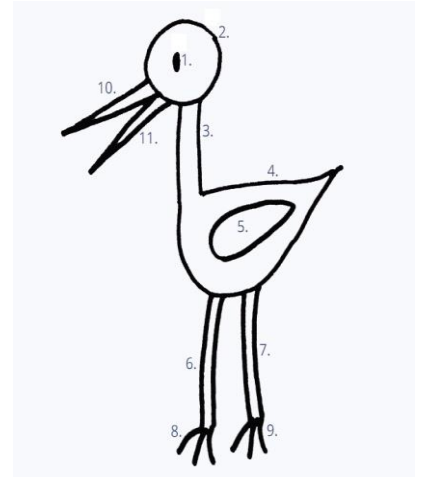
.....
Háló nélkül halászik,
kéményeken tanyázik,
elköltözik, ha fázik.
(gólya)

Szólások:

- „Elvitte a gólya a kedvét!” (Nincs jó kedve.)
- „Gondolkodik, mint fél lábon a gólya!” (Elmerülten gondolkodik.)
- „Nyeli, mint gólya békát!” (Mohón eszik.)
- „Meghozza a gólya kisbabát!” (Megszületik a kisbaba.)

Rajzoltató:

1. All egy kis pont magába
2. Bekerítjük karikába
3. Két zsinór lóg le róla - Nono, ez még nem a gólya!
4. A tojása kerek, hegyes
5. Mindjárt itt áll a vén begyes
6. Hurkapálca
7. hosszú lába,
8. Azzal gázol
9. a mocsárba.
10. Piros csőre hosszú, hegyes
11. Jön a gólya, mindjárt megesz!

Testvéreknek (felelgetős)

Zelk Zoltán: Gólya, gólya

Gólya, gólya, hosszúláb,
hol kezdődik a világ?

- A tó szélén ring a nád,
ott kezdődik a világ...

Gólya, gólya, hosszúláb,
hol ér véget a világ?

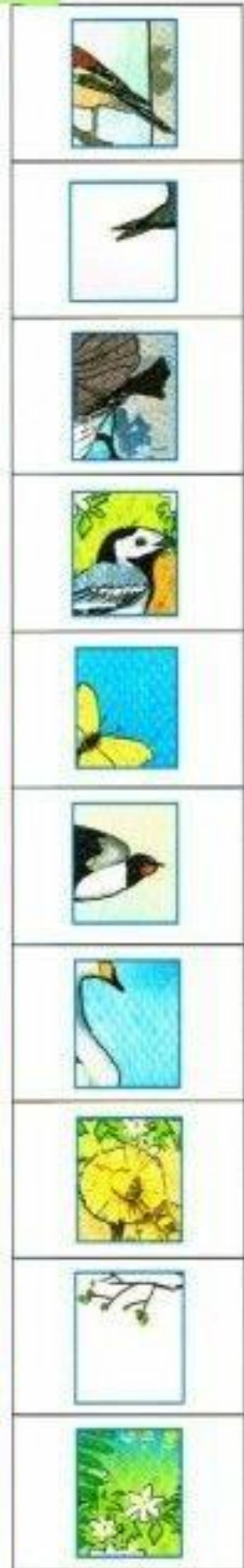
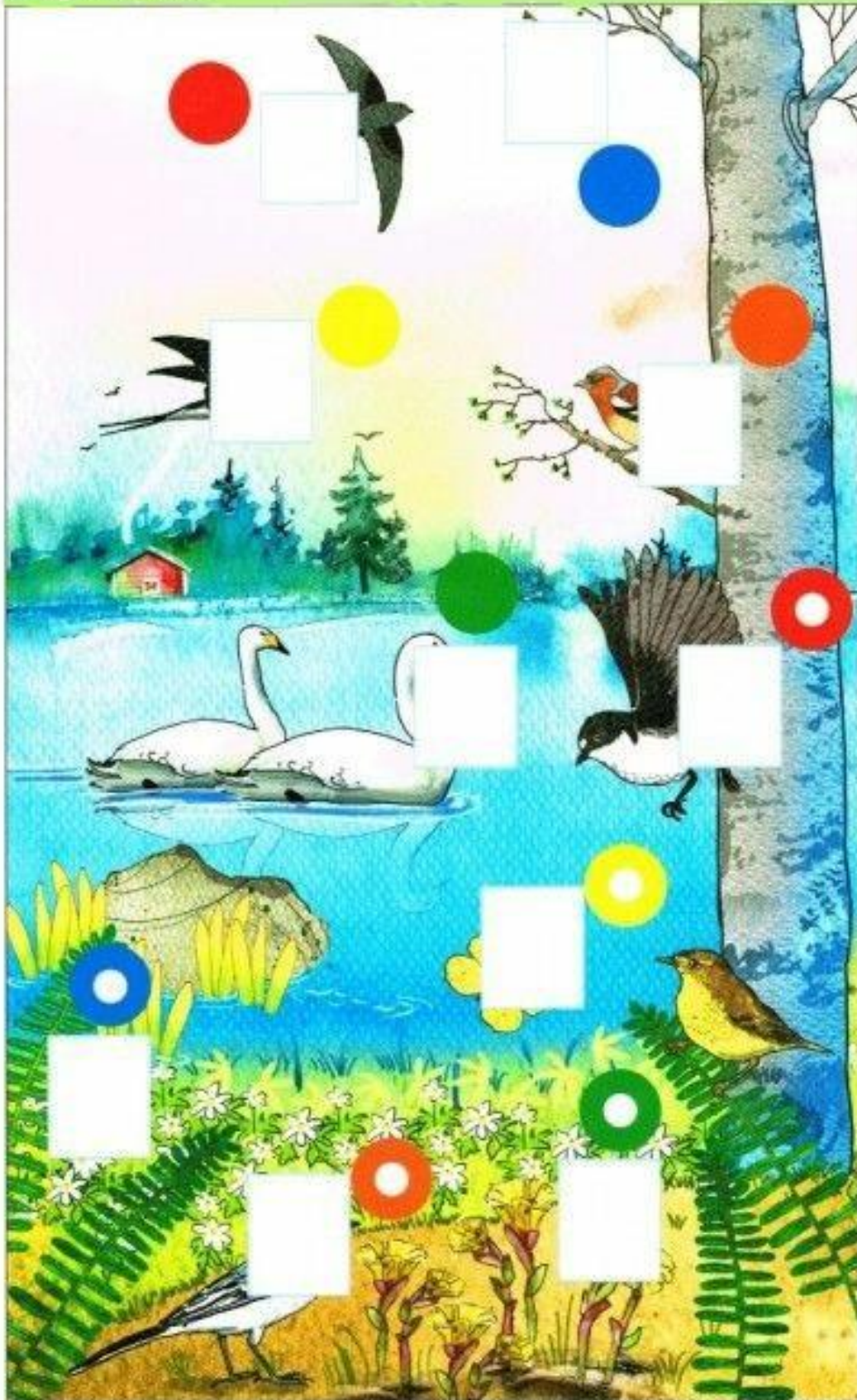
- Ha az a tó enni ád,
egy tóból áll a világ.

Mentovics Éva: A sérült gólya

Fáj a torka a gólyának,
nekiszállt egy csipkeágnak.
A tövise jól megbökte,
így a nyaka be van kötve.
Szól a társa: – Kelep, kelep,
kedves Elek, mi lett veled?
– Ne is kérdezd, drága Réka...
kuncog rajtam minden béka.
Meglátják a tarka sálat,
már messziről hahotáznak.
Ételt kíván éhes begyem.
Sérült gólya ne is egyen?
– Ne szomorkodj, drága Elek!
Hozok néhány békát neked.
Ha lekerül tarka sálad,
visszaadod – majd vasárnap.

Iskolába készülünk

Keressd meg a kis képek közül, hogy melyik részlet hova tartozik. Vágd ki, és illeszd a helyére.

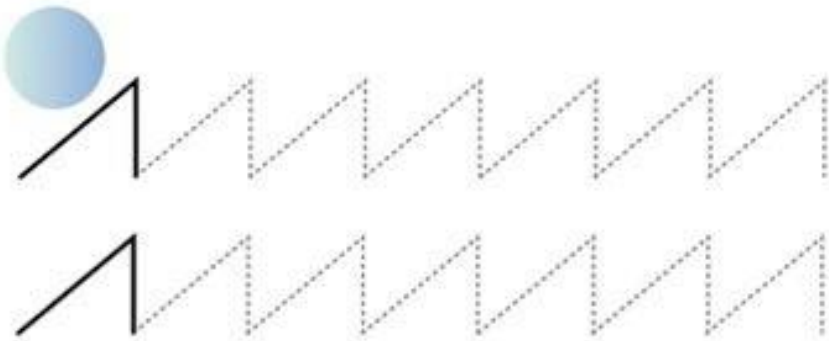
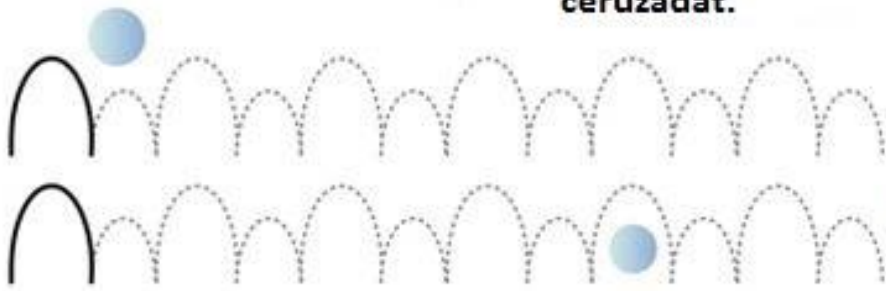
Keresd meg a gölya árnnyékát!

10

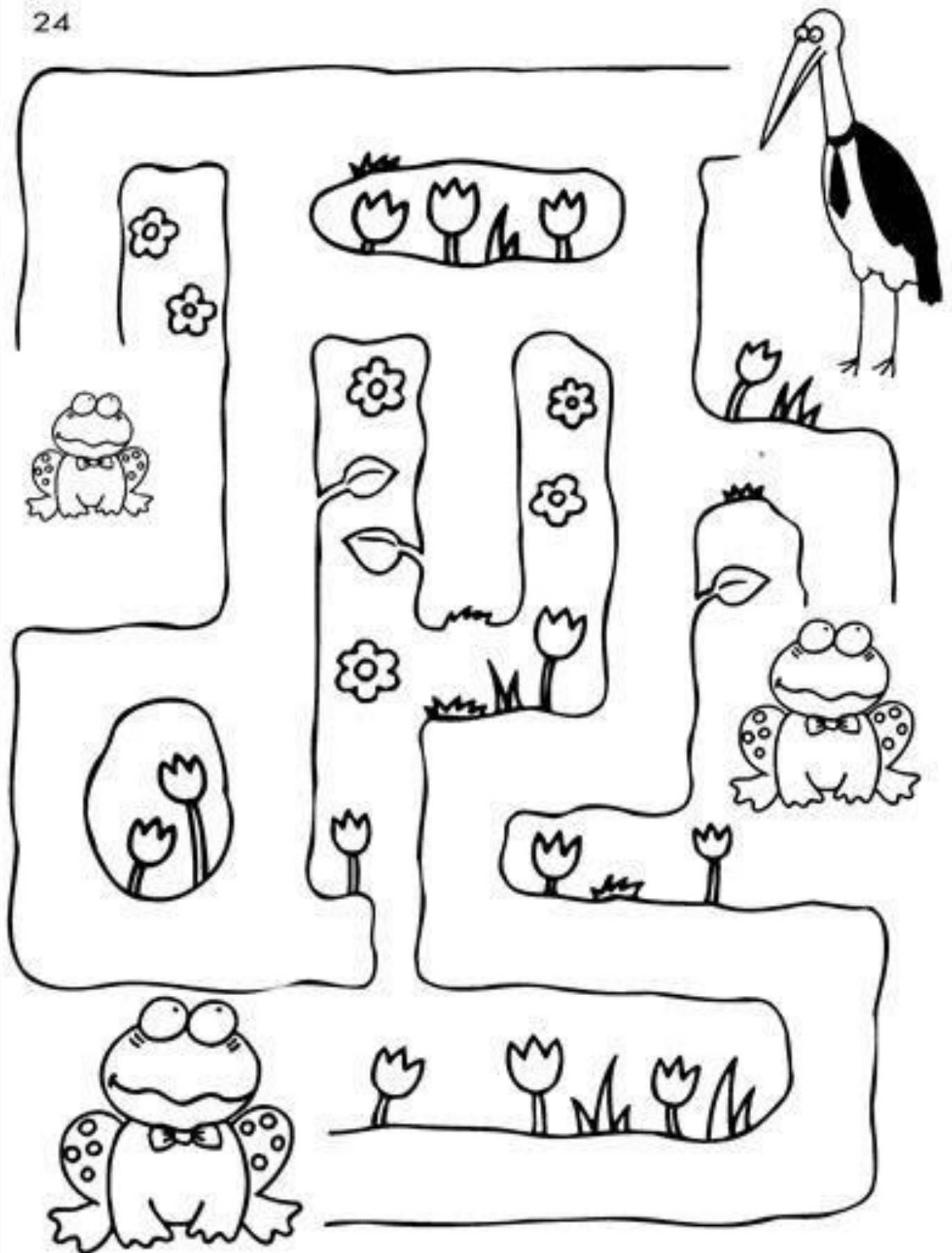

Balról jobbra haladj. Ne emeld fel közben a ceruzádat.

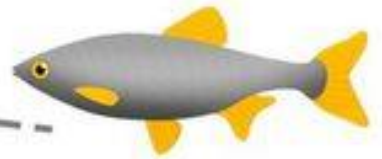
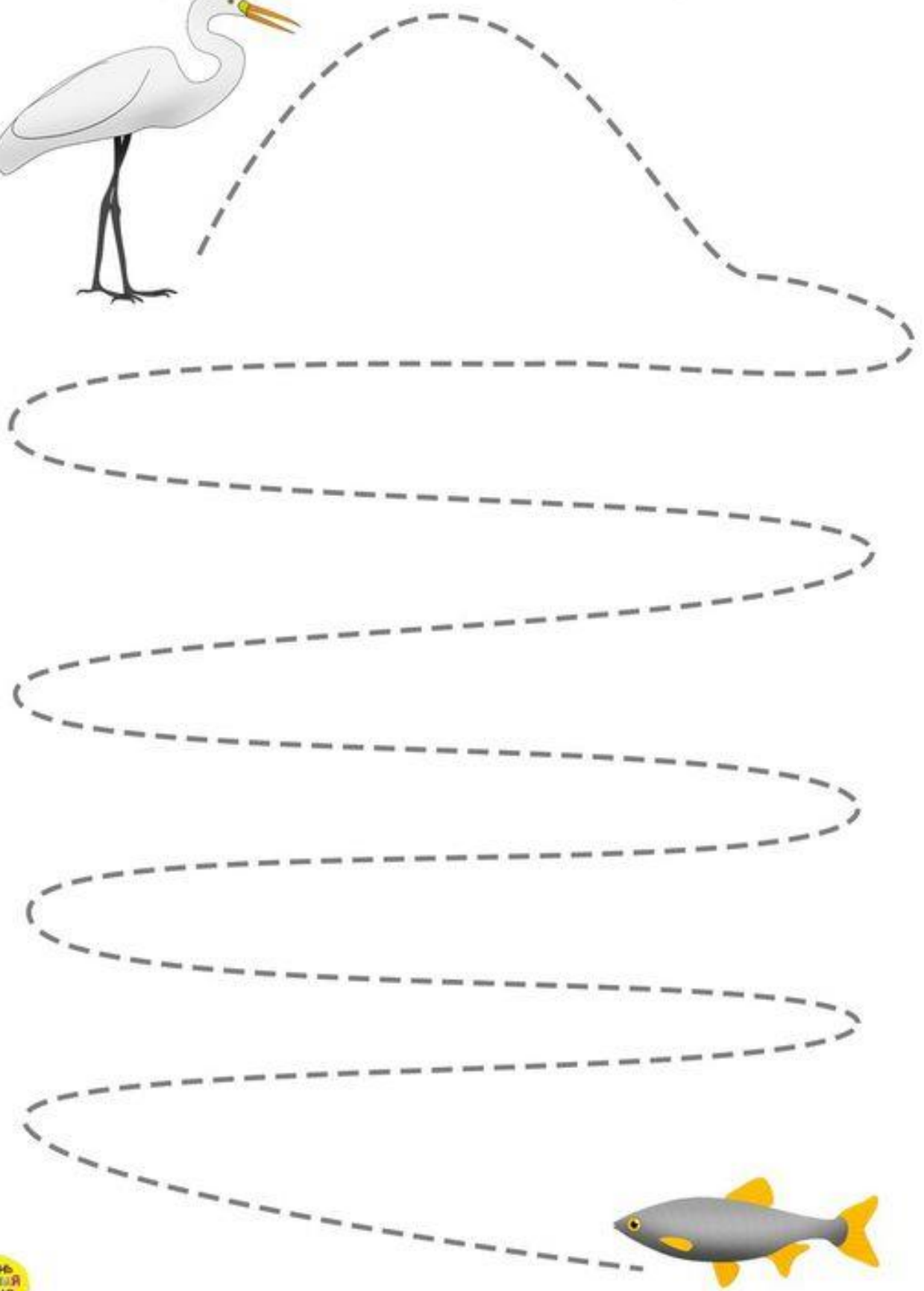
Melyik gólyának melyik az árnyéka? Kösd össze!

Melyik úton jut el a gólya leghamarabb a békákhoz?

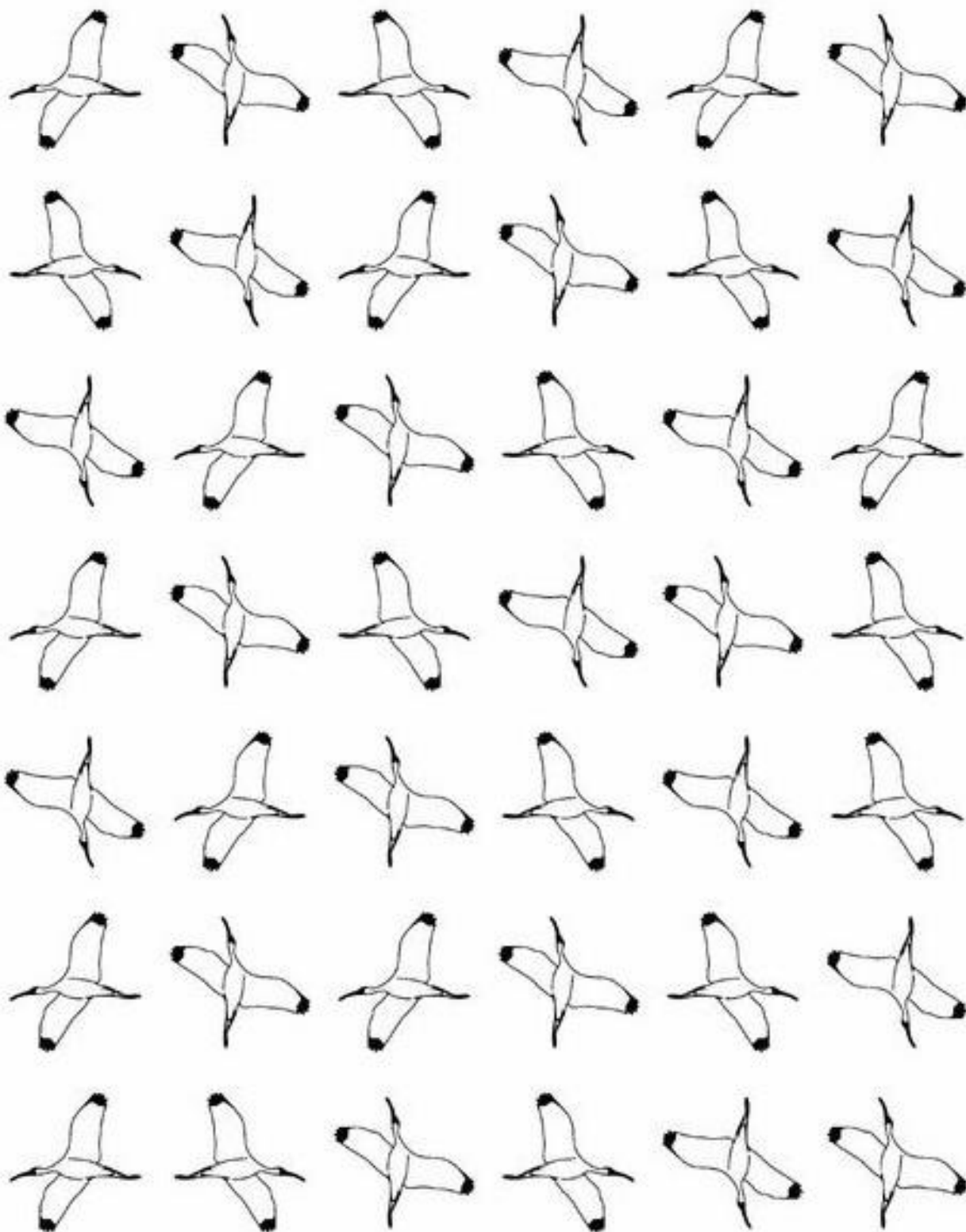

ОЧЕНЬ
ВАЖНАЯ
КАНАЛ

Очень
Важный
Материал

Gólyák

A balra repülő gólyákat színezd kékre, a jobbra repülő gólyákat színezd pirosra, a felfelé repülő gólyákat karikázd be zöldre, a lefelé repülő gólyákat karikázd be sárgára.

- ▲ - zielony   ● - czerwony
□ - żółty   ■ - niebieski

